

Zbigniew Zegan
Akademia Sztuk Pięknych
im. Jana Matejki
Kraków

Katedra Fotografii ASP w Krakowie po 30 latach (1983–2013)
Department of Photography of the AFA in Cracow after 30 years
(1983–2013)

Streszczenie

We wstępnej części referatu autor informuje, że powodem jego napisania są trzy ważne rocznice jubileuszowe: 45-lecie powstania Wydziału Grafiki, 30-lecie Katedry Fotografii na tym Wydziale oraz 195 lat istnienia krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych. Stwierdza on potrzebę refleksji historycznej dla określenia planów rozwoju Katedry w przyszłości, według znanej tezy – *historia est magistra vitae... et artis*. Następnie opisane są w zarysie niezwykle okoliczności powołania tej jednostki przez Senat ASP w roku akademickim 1982/83 w wyniku powszechnych strajków na polskich uczelniach podczas stanu wojennego w Polsce. W głównej części referatu przedstawiona jest pierwotna struktura nowej katedry z czterema specjalistycznymi pracownikami, szereg nowych problemów programowo-dydaktycznych, organizacyjnych i naukowych. Omówione są również kolejne etapy rozwoju Katedry Fotografii, która po piętnastu latach aktywnej działalności edukacyjnej została przemianowana w 1995 r. na Katedrę Fotografii i Intermediów, co wyznaczyło jej drugi etap działania, dający jej nowe możliwości rozwojowe oraz stabilizowania fotografii, jako dyscypliny autonomicznej w Akademii Sztuk Pięknych. Opisane są też dokonania i osiągnięcia jednostki, jak np. organizowanie krajowych seminariów, wielu wystaw studentów i pedagogów w kraju i za granicą, uczestnictwo w międzynarodowych konkursach z licznymi prestiżowymi nagrodami, własne wydawnictwa, inwestycje w nowoczesny sprzęt, uzyskanie stop-

ni i tytułów naukowych, a przede wszystkim stworzenie studentom możliwości zrealizowania kilkudziesięciu prac dyplomowych, licencjackich i magisterskich. W wyniku częściowej reorganizacji wydziału w strukturę Katedry włączona została Pracownia Filmu Animowanego – aktualnie, od 2011 roku oficjalna nazwa jednostki dydaktycznej brzmi: Katedra Filmu Animowanego, Fotografii i Mediów Cyfrowych. W tej części referatu przedstawione są wszystkie pięć pracowni z ich ważniejszymi szczegółami rozwoju autorskich programów nauczania wraz z prowadzącymi je artystami pedagogami. W zakończeniu autor, który jest inicjatorem utworzenia Katedry Fotografii na Wydziale Grafiki, przedstawia kilka swoich uwag i refleksji dotyczących przeszłości, teraźniejszości oraz propozycji na przyszłość w zakresie edukacji fotografii.

Słowa kluczowe: ASP w Krakowie, Wydział Grafiki ASP, 3 pracownie fotografii ASP, Zbigniew Zegan

Wydział Grafiki obchodził w ubiegłym roku akademickim 45-lecie, Katedra Fotografii swoje 30-lecie, a krakowska ASP 195-lecie swego istnienia. Okazałe rocznice, jubileusze zachęcają do refleksji historycznej, do spojrzenia przypominającego, skąd przyszliśmy, co zrobiliśmy i jaką drogą zmierzamy w przyszłość, bowiem *historia est magistra vitae... et artis*.

Dla dzisiejszych studentów i większości pedagogów w Akademii jest czymś oczywistym i normalnym istnienie nauczania fotografii na prawach i zasadach autonomicznych, równych rysunkowi, grafice, malarstwu czy rzeźbie. Choć nie wszyscy mieli możliwość głębszego poznania własnych tradycji fotografii, jej rodzajów, specjalności, ich specyfiki i środków wyrazowych, które uprawniają fotografię do pełnej autonomii, jako „młodsza” dyscyplina obrazowania i ekspresji. Przed 30 laty powyższe zagadnienia związane z edukacją fotografii na akademiach w Polsce nie były tak oczywiste i rozumiane – po prostu nie było takiej możliwości.

Idea utworzenia Katedry Fotografii w krakowskiej ASP zrodziła się z początkiem lat 80, gdy na wszystkich polskich uczelniach w ramach ruchu społecznego „Solidarności” trwały gorące dyskusje nad konieczno-

ścią zmian programowych i strukturalnych. Formułowane były postulaty i projekty tych zmian oraz dochodziło do strajków okupacyjnych całych wspólnot akademickich – pedagogów i studentów. W konsekwencji postulatów programowych w naszej uczelni Senat ASP w listopadzie 1982 r. podczas stanu wojennego podjął decyzję o utworzeniu Katedry Fotografii na Wydziale Grafiki, według mojej propozycji.

O problemach z utworzeniem Katedry Fotografii w Akademii Sztuk Pięknych świadczył wynik głosowania senatorów – 13 głosów „za”, 10 „przeciw”.

W następstwie tej decyzji pierwszy wówczas elekcyjny Rektor – prof. Włodzimierz Kunz powołał katedrę, łącząc były Międzywydziałowy Zakład Fotografiki ASP i Pracownię Fotograficzną WG w strukturze Wydziału.

Katedra Fotografii zainaugurowała działalność na Wydziale Grafiki 4 stycznia 1983 r. z udziałem ówczesnego Dziekana WG – prof. Witolda Skulicza. Zgodnie z przyjętym przez Senat projektem nowa jednostka składała się z czterech pracowni: 1. **Podstaw Fotografii**, 2. **Technik Fotograficznych**, 3. **Fotografii**, 4. **Obrazowania Elektronicznego** (wakat), których kadrę dydaktyczną stanowili: st. wykł. Jerzy Werner, st. asyst. Józefina Bransch-Walczak, asyst. Agnieszka Jemielity, st. wykł. Zbigniew Łagocki, adi. Zbigniew Zegan, wykł. Krzysztof Rzepecki. Nowo utworzona Katedra stała się w ten sposób pierwszą i przez dłuższy czas jedyną tego rodzaju placówką naukowo-dydaktyczną na polskich uczelniach artystycznych.

W ciągu 30 lat nieduży, siedmioosobowy zespół wykładowców fotografii stale zdobywał nowe doświadczenia, modyfikując programy nauczania, systemy zadań dydaktycznych i stopniowo unowocześniając wyposażenie warsztatowe niezbędne do prowadzenia zajęć ze studentami, o coraz to nowszą profesjonalną aparaturę. Aby osiągać powyższe cele, prowadzone były przez wykładowców prace badawczo-artystyczne – własne i statutowe, finansowane przez Komitet Badań Naukowych. W swoim długim okresie istnienia miała Katedra swoje i swoich pracowników osiągnięcia – zdobywanie nowych stopni i tytułów naukowych, uruchomie-

nie dzięki funduszom z KBN, od lat wakującej Pracowni Obrazowania Elektronicznego (prof. Krzysztof Kiwerski, 1995) i własne wydawnictwa, takie jak pierwszy (próbny) numer 1/97 Zeszytów Naukowo-Artystycznych Wydziału Grafiki *PHOTOGRAPHICA* pod redakcją Zbigniewa Zegana, podręcznik *Kształtowanie obrazu w fotografii na podłożach nietypowych* autorstwa Józefiny Bransch-Walczak i Agnieszki Jemielity (KBN, 1998) oraz wiele wystaw w kraju i za granicą, stypendia, nagrody, sympozja z publikacją referatów i artykułów na temat fotografii, warsztaty z udziałem znanych fotografów i firm zagranicznych, „wizytujących profesorów” z Belgii, Kanady, USA, Słowenii. W ostatnich latach do Katedry trafia wielu studentów zagranicznych – z Niemiec, Francji, Anglii, Hiszpanii, Portugalii, Słowacji, Czech, Chorwacji, Słowenii, Rumunii, Mołdawii, Turcji – w ramach europejskich programów „Erasmus” i „Ceepus” oraz jako stypendyści lub stażyści rządu polskiego z Białorusi i Rosji.

Wiele było spektakularnych wydarzeń, które odbiły się szerokim echem poza uczelnią i także poza krajem. Jednymi z pierwszych wydarzeń, które później okazały się ważne dla rozwoju edukacji fotograficznej w Polsce, było zorganizowanie dwóch Krajowych Seminariów Wykładowców Fotografii w Uczelniach Plastycznych¹. Wśród innych, które miały charakter edukacyjnych imprez artystycznych, należy wymienić pierwsze w kraju otwarte Warsztaty Fotografii Cyfrowe pn. „Poszerzenie wyobraźni”, przeprowadzone w Galerii ZPAP w Krakowie przez

¹ I Krajowe Seminarium Wykładowców Fotografii zorganizowane w ramach MZF ASP w 1979 r. odbyło się w Krakowie z udziałem zaproszonych przedstawicieli Departamentu Szkolnictwa Artystycznego MKiS i RWSA (mgr Kazimierz Badora) i Komisji Artystycznej ZG ZPAF (art. fot. Jerzy Lewczyński). Miało ono na celu prezentację programów nauczania fotografii w sześciu uczelniach plastycznych, wymianę doświadczeń dydaktycznych, utworzenie i integrację międzyuczelnianego środowiska wykładowców oraz zapoczątkowanie procesu zmiany statusu nauczania fotografii, jako autonomicznego przedmiotu kierunkowego z możliwością dyplomowania. II Krajowe Seminarium miało miejsce w Zakopanem w Domu Plenerowym ASP na Harendzie w 1989 r. i skupione było na zebraniu i opracowaniu szczegółowych danych (Zbigniew Zegan) od wykładowców fotografii z polskich uczelni artystycznych do „Europejskiego Przeglądu – KSIĘGA ADRESOWA EDUKACJI FOTOGRAFICZNEJ – Photolink International”, pod redakcją dr. Iana R. Smitha (Salisbury College of Art and Design, Salisbury, Anglia), wydanej przez Biuro Programu UE *Erasmus* i firmę Kodak, 1990). Publikacja ta ułatwiła nawiązanie bezpośrednich kontaktów między uczelniami w ramach programów integracyjnych UE (*Tempus, Erasmus i CEEPUS*).

znanego polsko-amerykańskiego artystę fotografa Ryszarda Horowitza, grafika komputerowego Roberta Bowena oraz Raymonda DeMoulina, fotografa i wiceprezydenta firmy Kodak (1992). Również otwarty charakter dla środowiska krakowskiego miały warsztaty promocyjne fotografii natychmiastowej firmy Polaroid z Anglii, przeprowadzone w uczelni przez fotografa Davida Blazarda, eksperta w tej niezwyklej, specyficznej technologii (1994). Można do tego rodzaju wydarzeń też zaliczyć zrealizowanie w ramach Festiwalu 9 Europejskich Miast Kultury 2000, w drodze międzynarodowego konkursu projektów, serii sześciu wystaw studentów i pedagogów z dwóch katedr fotografii – krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych oraz Wydziału Filmowego i Telewizyjnego (FAMU) Akademii Sztuk Sceniczych w Pradze – zatytułowaną *Kraków w Pradze 2000 – Praga 2000 w Krakowie*, (kurator Zbigniew Zegan), pokazanych później w Bratysławie. Innym wydarzeniem, był pierwszy dyplom w zakresie fotografii, zrealizowany środkami multimedialnymi przez Annę Morlinghaus (Niemcy) w Pracowni II, pod kierunkiem st. wykł. dr. Zbigniewa Zegana. Praca ta uzyskała w 2004 roku najwyższe oceny i medal Rektora ASP wraz z zaproszeniem do ogólnopolskiej wystawy (Muzeum Plakatu w Warszawie) oraz nominacją do Konkursu o Nagrodę Prezydenta RP na najlepszy dyplom ukończenia studiów w zakresie sztuk pięknych i projektowych. Oznacza to, że krakowską ASP reprezentowała na zewnątrz, jakby symbolicznie, po raz pierwszy fotografia – a więc praca dyplomowa w dyscyplinie artystycznej, która dopiero niedawno ugruntowała swoją autonomiczną pozycję wśród nauczanych w akademiach „sztukach pięknych i projektowych”.

Studenci z Pracowni I, prowadzonej przez dr hab. Agatę Pankiewicz, uzyskiwali nagrody w wielu międzynarodowych konkursach fotografii, w tym w programach dla studentów i absolwentów².

² Na przykład: Nagroda Epsona – „Najlepsze prace wybrane roku 2005” na Międzynarodowych Targach Sztuki „Art Cologne”; główną nagrodę na Międzynarodowym Festiwalu Fotografii – „Fabryka Szkół” w Łodzi – w 2007 i w 2009 roku; w 2009 roku dwie studentki z tej Pracowni odniosły sukces, kwalifikując się do finału światowego konkursu Sony World Photography Awards – Student Focus w Londynie; w 2011 roku Aneta Jeleń uzyskała główną nagrodę w kategorii „Shots” w Konkursie Młodych Fotografów w Londynie; w 2012 roku w Galerii Tate Modern w Londynie odbył się pokaz dyplomowych filmów – m.in. Agnieszki Polskiej (dyplom 2010 r.); w roku 2013 studentka

Zespół pedagogów-artystów fotografów był chętnie przyjmowany i dobrze oceniany w licznych kontaktach krajowych i zagranicznych, co potwierdzały częste zaproszenia do prezentacji oryginalnych krakowskich osiągnięć dydaktycznych na międzynarodowych konfrontacjach uczelni artystycznych z nauczaniem fotografii, np. w Łodzi (MFF, ASP), Poznaniu (ASP – MWF „Profile” w Skokach), Opawie (Instytut Twórczej Fotografii ŚU), Bratysławie (ASP, MFB) oraz w Kolonii (Photokina).

Od czasu utworzenia Katedry Fotografii jej rozwój dokonywał się nie tylko w zakresie programowym, lecz także wskutek różnego rodzaju zmian w przepisach, w technologii i pod wpływem naturalnego biegu czasu, musiały następować zmiany organizacyjne, kadrowe i strukturalne. Pod pierwotną nazwą Katedra z jej wewnętrzną strukturą trzech pracowni fotografii z czytelnym określeniem ich profilu przedmiotowego, specyfiki i funkcji dydaktycznych – działała do 1995 roku. Wtedy bowiem dzięki uruchomieniu wakującej do tego czasu czwartej Pracowni (Obrazowania Elektronicznego) można był wnioskować o zmianę nazwy tej jednostki, na: **Katedra Fotografii i Intermediów**.

Po włączeniu w strukturę Katedry w 2011 roku filmu animowanego, jako autonomicznej specjalizacji o długim okresie działalności, wielkim jej dorobku edukacyjnym i artystycznym (od 1957 roku), przyjęta została nowa, opisowa nazwa: **Katedra Filmu Animowanego, Fotografii i Mediów Cyfrowych**.

Katedrę pod nowym szyldem stanowi obecnie pięć pracowni prowadzonych przez znanych i doświadczonych artystów fotografów, grafików artystów i projektantów oraz filmowców-artystów plastyków – absolwentów ASP, według ich autorskich programów nauczania fotografii przyjętych w 1998 roku przez Radę Wydziału do programu kształcenia kierunkowego na Wydziale Grafiki.

Pracownia Filmu Animowanego była kierowana do września 2013 roku przez prof. Jerzego Kucię, wybitnego reżysera filmów animowanych, artysty plastyka, z jego autorskim programem i zespołem doświad-

Natalia Wiernik została zwyciężczynią Sony World Photography Awards – Student Focus w Londynie, zdobywając ponadto nagrodę firmową w postaci sprzętu dla Katedry.

czonych młodych pedagogów, bardzo dobrze przygotowanych do nowoczesnego nauczania specyficznej, filmowej sztuki animacji środkami plastycznymi. Od października 2013 roku, po przejściu prof. Kuci na emeryturę, Pracownię prowadzi dr Robert Sowa. Pracownia ta cieszy się nadal wielkim zainteresowaniem nie tylko naszych studentów, ale też uznaniem na forum międzynarodowym, co poświadczają nagrody dla pedagogów i studentów na festiwalach filmów animowanych oraz warsztaty organizowane specjalnie dla studentów zagranicznych.

Pracownia Fotografii I – po przejściu na emeryturę prof. Zbigniewa Łagockiego, szeroko znanego artystę fotografa, prowadzona jest od roku 1998 przez dr hab. Agatę Pankiewicz (z asystentami – do 2009 roku z mgr. Lechem Polcynem i od 2010 roku z mgr. Michałem Kaweckim) z jej nowym programem, który charakteryzuje się intelektualno-artystycznym podejściem do fotografii, jako właściwego medium pozwalającego na podejmowanie różnych tematów i problemów formalno-estetycznych, społeczno-krytycznych, często o cechach publicystki artystycznej wywodzącej się z lektury socjologicznych analiz i rozważań znanego kontrowersyjnego politycznie badacza, teoretyka i ideologa globalizmu Zygmunta Baumana.

Pracownia Fotografii II – prowadził ją od 1995 roku dr hab. Zbigniew Zegan przy współpracy (od 2010 roku) adiunkta dr. Tomáša Agata Błońskiego. Autorski program dydaktyczny zmierzał do stworzenia studentowi – po zaliczeniu podstaw fotografii chemicznej – możliwości kontynuacji i rozwoju umiejętności praktycznego posługiwania się fotografią chemiczną i cyfrową, poznania metodyki „widzenia fotograficznego”, która prowadzi do przemyślanych i zaprojektowanych takich działań twórczych, które powinny dawać autonomiczny obraz fotograficzny lub cykl obrazów o artystycznych walorach estetycznych, narracyjnych i konceptualnych. Drugi zakres programu to wskazanie możliwości kreacji na granicach między różnymi mediami, pochodnymi lub związanymi z fotografią oraz zapoznanie studenta z pięcioma

strategiami twórczymi, które mają służyć do realizacji niekonwencjonalnego obrazu fotograficznego, obiektu, instalacji, wykorzystujących w swej strukturze fotografię.

Obecnie, od października 2013 roku, Pracownię prowadzi adiunkt dr Tomáš Agat – Błoński, znany słowacki fotograf i grafik projektant średniego pokolenia, znający doskonale zarówno klasyczny warsztat fotochemiczny, jak i cyfrowy.

Pracownia Fotografii III – nieformalnie nazywana pracownią fotografii cyfrowej, prowadzona jest od 2010 roku przez adiunkta dr. Lecha Polcyna, po st. wykł. Jacku Marii Stokłosie, znanym krakowskim grafiku i fotografie, który ją objął w 1998 r. Program nauczania obejmuje techniczne i artystyczne zagadnienia fotografii, jako dziedziny sztuki współczesnej, ze szczególnym skupieniem się na fotografii cyfrowej, która dysponuje coraz bardziej wyrafinowanymi środkami obróbki komputerowej, zarówno zdjęć w zapisach cyfrowych, jak i zdjęć wykonanych tradycyjną technologią fotochemiczną. Rozwój cyfrowej technologii w dziedzinie fotografii powoduje, że formy i metody realizacji obrazu fotograficznego często wkraczają w obszar tzw. grafiki komputerowej. W programie dydaktycznym tej Pracowni podjęte zostały interesująco i nowatorsko problemy twórcze, które były przedmiotem i celem kształcenia w byłej Pracowni Obrazowanie Elektronicznego.

Pracownia Obrazowania Cyfrowego – (wcześniej Pracownia Obrazowania Elektronicznego) od jej uruchomienia w 1995 r. prowadzona była 14 lat przez prof. Krzysztofa Kiwerskiego, znanego artystę malarza, grafika, reżysera filmów animowanych, który w swym programie kształcenia koncentrował się na rozwoju osobowości twórczych głównie tych studentów, którzy posiadane już własne, znaczące doświadczenia warsztatowe pragnęli poszerzyć o praktyczny kontakt z nowymi środkami ekspresji plastycznej, jakimi są przetworzenia i montaż cyfrowego obrazu, rysunku, grafiki, fotografii oraz kreacja grafiki 2D i 3D. Efektem takiej koncepcji programu była w istocie grafika komputerowa, w której kreowana była

fantastyczna rzeczywistość wirtualna, często o pozornych cechach realnego obrazu fotograficznego, wygenerowanego twórczą wyobraźnią i właściwymi programami komputerowymi.

Dzisiejsza **Pracownia Obrazowania Cyfrowego** kierowana jest od 2009 r. przez znakomitego artystę grafika – prof. Waldemara Węgrzyna, którego autorski, oryginalny program kształcenia skupia się bardziej na otwieraniu osobowości artystycznej studentów na eksperyment, naturalną potrzebę badań artystycznych, na poszukiwanie nowych rozwiązań plastyczno-przestrzennych, inicjowaniu swego rodzaju kreatywnej gry, bliskiej „zabawie” różnymi środkami i mediami na ich pograniczach. Celem takich założeń programowych jest otwarcie się na inne media, zdobywanie niespodziewanych doświadczeń, odkrywanie nowych, nieznanych efektów artystycznych oraz, co wydaje się ważne, wspólność działań studentów i nauczyciela jako współtwórcy i ich partnera. Sięganie do różnych mediów w takich twórczych procesach edukacyjnych nasuwa konieczność zastanowienia się nad trafnością nazwania tej Pracowni, obecna bowiem nazwa nie sygnalizuje jej najważniejszej cechy programowej – „intermedialności” w procesie dydaktyczno-artystycznym.

Patrząc wstecz z dystansu 30 lat na działalność Katedry, można bez przesady stwierdzić, że ma ona niezwykle dokonania i osiągnięcia wpisujące się znakomicie w historię Wydziału Grafiki ASP. A Wydział dobrze zapisał się w dziejach polskiego szkolnictwa artystycznego, przyjmując taką jednostkę edukacji fotograficznej na poziomie akademickim do swej struktury i umożliwiając – dzięki precedensowym, jednorazowym zgodom ówczesnej Rady Wyższego Szkolnictwa Artystycznego – przeprowadzenie pierwszych w historii tegoż szkolnictwa w kraju przewodów kwalifikacyjnych I i II stopnia (doktoraty i habilitacje) dla własnych wykładowców fotografii (ad. Zbigniew Zegan, doc. Jerzy Werner, 1983; doc. Zbigniew Łagocki, 1986; ad. Józefina Bransch-Walczak, 1988) oraz z uczelni plastycznych w Poznaniu (doc. Stefan Wojnecki, 1986) i Łodzi (ad. Grzegorz Przyborek, 1986; ad. Leokadia Bartoszko, 1991). W ten sposób krakowski Wydział Grafiki przyczynił się znacząco – bezpośrednio i pośrednio – do rozwoju szkolnictwa fotograficznego w Polsce, co

jest jego zasługą nie do przecenienia.

W latach 1995–2014 kilkudziesięciu studentów Wydziału Grafiki mogło zrealizować swoje magisterskie i licencjackie prace dyplomowe w dziedzinie fotografii oraz ponadto dodatkowo tzw. aneksy dyplomowe z zakresu fotografii, przy kierunkowych pracach dyplomowych w zakresie grafiki i malarstwa.

Spojrzenie w przyszłość Katedry w następnych dekadach XXI wieku, gdy fotografia jako wielopłaszczyznowa dyscyplina obrazowania i ekspresji myśli, idei i uczuć człowieka na pewno będzie nadal rozwijać się dynamicznie i stanowić będzie poważne wyzwanie w zakresie nowoczesnej edukacji artystycznej. Pracownie Fotografii i Pracownia Filmu Animowanego będą zapewne zainteresowane takimi zmianami programów dydaktycznych, które rozszerzą zakresy specjalności nie zrywając z tradycyjnym i pięknym warsztatem fotograficznym. Te przesłanki powinny doprowadzić do generalnej rewizji programowej na Wydziale Grafiki i do powołania nowego kierunku kształcenia autonomicznego obok kierunku grafiki – artystycznej i projektowej. Modernizacja programu kształcenia na Wydziale Grafiki wiązałaby się z potrzebą naboru kandydatów na studia nowego kierunku od pierwszego roku oraz z koniecznością zmiany proporcji czasu kształcenia przedmiotowego w okresie pięciu lat, z uwzględnieniem zwiększenia liczby godzin dla prac warsztatowych i przedmiotów teoretyczno-historycznych, kosztem racjonalnego zmniejszenia godzin przeznaczanych malarstwu, rysunkowi i grafice warsztatowej. Dla rozwoju Katedry Filmu Animowanego, Fotografii i Mediów Cyfrowych taka możliwość wydaje się konieczna do rozważenia.

Summary

In the initial part of the essay the author informs that the reason for its conception were three distinct anniversaries: the 45th of the creation of the Faculty of Graphic Arts, the 30th of the creation of the Department of Photography and the 195th of the creation of the Academy of Fine Arts. The author underlines the contemplations on history as a factor to fully develop the Department's future, as per the well known phrase – *historia est magistra vitae... et artis*. Next, the author sketches the unusual circumstances of the conception of that organisational unit by the AFA Senate in the academic year of 1982/83 as an effect of a series of strikes on Polish universities and colleges during Martial Law in Poland. The main part of the essay is dedicated to the original organisational structure of the Department with its four specialist studios, and a throng of the new programme, educational, organisational and scientific problems. The stages of the development of the Department of Photography are also expounded upon. A department, that after fifteen years of operation has been renamed as a Department of Photography and Intermedia, which signified its second stage of development that gifted new opportunities, as well as stabilised photography as an autonomous unit in the AFA. The author also describes the achievements of the Department e.g. organising seminars, exhibition of both students and faculty both in Poland and abroad, participating in international competitions with many prestigious prizes, own publications, investments in new equipment, academic degrees achieved by its staff and most importantly allowing students to complete dozens of BA and MA theses. As part of a partial reorganisation an Animated Film Studio has been incorporated into the Department. Currently, since 2011, the full name of the unit is: The Department of Animated Films, Photography and Digital Imaging. In this part of the essay the author presents all the five studios and the development of their individual educational programmes and their leading professors. In the conclusion the author, who was the moving force behind the creation of the Department of Photography as a part of the Faculty of Graphic Arts, presents some of his observations on the past and present as well as some proposals for future education in the field of photography.

Keywords: ASP in Krakow, Faculty of Graphic Arts AFA, 3 photography studios
AFA, Zbigniew Zegan